

ת"פ 41766/01/16 - מדינת ישראל נגד איהאב אבו חמדיה (עציר)- עניינו הסתיים, פאדי אבו נדא, נור סובח

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 41766-01-16 מדינת ישראל נ' אבו חמדיה (עציר)

ואח'

לפני כבוד השופטת חנה מרים לומפ

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה על ידי ב"כ עו"ד ניר בינשטוק

נגד

1. איהאב אבו חמדיה (עציר)- עניינו הסתיים

2. פאדי אבו נדא על ידי ב"כ עו"ד ראנמ מזאל

3. נור סובח על ידי ב"כ עו"ד הייתם חאג' יחיא

הנאשמים

גזר דין

רקע

1. נאשמים 2-3 הודו במסגרת הסדר טיעון בעובדות כתב אישום מתוקן והורשעו בעבירה של ניסיון גניבת רכב לפי סעיף 413ב לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**") וכן בעבירה של החזקת מכשירי פריצה לפי סעיף 409 לחוק.

2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, בתאריך 17.1.16 בסמוך לשעה 7:28 בשכונת קריית משה בירושלים (להלן: "**המקום**"), ניסו הנאשמים בצוותא חדא לגנוב רכב מסוג סוזוקי (להלן: "**הרכב**") השייך לזאיר אסולין (להלן: "**המתלונן**") וכן החזיקו כלי פריצה המשמשים לשם פריצה לרכב.

באותן נסיבות, הגיעו הנאשמים למקום, לאחר שהצטיידו מבעוד מועד בכלי הפריצה להלן: שני חצאי מספריים עטופים בחלקם העליון בסרט דבק (להלן: "**כלי הפריצה**"). הנאשמים ניגשו אל הרכב ולאחר שעיקמו את מסגרת הברזל בדלת הנהג, פתחו את דלת הרכב ונאשם 1 נכנס לרכב, בעוד שהשניים האחרים נותרו להמתין מחוץ לרכב ולתצפת. נאשם 1 שבר את חובק ההגה, הכניס את כלי הפריצה למתנע הרכב וניסה באמצעותו להניע את הרכב. משלא הצליחו הנאשמים להניע את הרכב, עזבו את המקום.

או אז המשיכו הנאשמים לטייל במקום ומשהבחינו בשוטרים כהן שגיא ורפאל עוז (להלן: "**השוטרים**") ניגשים אליהם, השליך נאשם 3 את כלי הפריצה שהיו בכיסו מתחת לרכב שחנה במקום.

3. הסדר הטיעון בין הצדדים לא כלל הסכמה לעניין העונש. מאחר שהנאשמים היו בני פחות מ-21 בעת ביצוע העבירות, חלה חובה לקבל תסקיר שירות מבחן בעניינם, ועל כן הם הופנו לקבלת תסקיר שירות מבחן.

4. אשר לנאשם 1, בדיון שהתקיים לפני ביום 23.5.16 הגיעו הצדדים להסדר טיעון בעניינו שכלל אף עונש מוסכם, ולאחר שהחלטתי לכבד את הסדר הטיעון, נגזרו עליו 18 חודשי מאסר, והופעלו נגדו שלושה מאסרים על תנאי מתיקים שונים אשר ירוצו בחופף זה לזה, ושישה חודשים במצטבר וחודש בחופף, למאסר שהוטל עליו, כך שהנאשם ירצה בסך הכל 24 חודשי מאסר. עוד הושתו עליו מאסרים מותנים.

תסקירי שירות מבחן

תסקיר שירות מבחן בעניינו של נאשם 2

5. מתסקיר שירות המבחן בעניינו של נאשם 2 עולה כי הנאשם בן 21, רווק, סיים שש שנות לימוד ועבד בניקיון בחברת א. דינמיקה אחזקות (2002) בע"מ טרם מעצרו. עוד עולה מתסקיר שירות המבחן כי נאשם 2 למד בכיתה לליקוי למידה נוכח קשייו בקריאה וכתובה, ונשר מבית הספר על רקע קושי בהבנת חומר למידה וחוסר מוטיבציה ללימודים. הוא תיאר כי חווה חוויה קשה בעת לימודיו בבית הספר, נוכח אלימות פיזית ומילולית מצד צוות המורים. עוד תיאר כי לאחר שנשר מבית הספר בילה את רוב זמנו בביתו או עם חבריו מהשכונה בה התגורר. עוד מסר לקצינת המבחן כי בהיותו בן 18 חבר לחבורת צעירים אשר ניהלו אורח חיים לא נורמטיבי ועודדו אותו לשימוש בסמים ואלכוהול. הנאשם ציין כי לאחר ביצוע המעשים מושא אישום זה הוא הפסיק להשתמש בחשיש ואלכוהול.

6. קצינת המבחן מסרה כי משפחתו של הנאשם מונה זוג הורים ושבעה ילדים בגילאי 21-3, כאשר הנאשם הוא הבכור בסדר הלידה. אביו של הנאשם עובד בפירוק עופות ואמו עקרת בית. הנאשם תיאר לפני קצינת המבחן כי משפחתו מתמודדת עם מצוקה כלכלית. עוד הוסיפה קצינת המבחן כי להתרשמותה מדובר במשפחה עם יכולות וכישורים מוגבלים.

7. אשר לביצוע העבירות, מסר נאשם 2 כי באותה עת חבר לצעירים אשר ניהלו אורח חיים לא נורמטיבי, הושפע מהתנהלותם וחשב כי בדרך זו יכול להשיג יותר כסף. הוא ביטא חרטה על מעשיו ותיאר את חששותיו ממעורבותו בפלילים והשלכותיה על חייו.

8. אשר להערכת הסיכון לעבריינות והסיכוי לשיקום, מסרה קצינת המבחן כי הנאשם הוא צעיר אשר נמצא בהליך גיבוש זהותו העצמית. עוד התרשמה כי מדובר בבחור עם ביטחון עצמי נמוך אשר נוטה לנגררות, עם דפוסי אישיות לא מפותחים ודלים. עוד התרשמה קצינת המבחן כי הנאשם נעדר תמיכה משפחתית מספקת להכוונה יעילה ובונה. להערכת קצינת המבחן הנאשם ניסה לחזק את תחושת מסוגלותו האישית וערכו העצמי על ידי שימוש באלכוהול וחשיש באותה העת וכן ניסה להשיג שייכות על ידי חברתו לקבוצת צעירים, כך שכל אלה מהווים גורמי סיכון להישנות עבירות בעתיד. לצד זאת ציינה קצינת המבחן כי נאשם 2 הוא צעיר וזוהי מעורבותו הראשונה בפלילים, כן ציינה כי ההליך הפלילי מהווה גורם מרתיע ומציב גבולות עבור נאשם 2. נאשם 2 לקח אחריות למעשיו וביטא חרטה ורצון לניהול אורח חיים תקין ונכונות ראשונית להשתלב בהליך טיפולי. כל אלה מהווים להערכתה גורמי סיכוי למניעת הישנות עבריינות בעתיד.

9. בהתחשב בכל אלה ובהערכתה כי המלצה על הטלת מאסר בפועל תחשוף את הנאשם לאוכלוסייה עבריינית העלולה לחזק כוחות שליליים בהליך גיבוש זהותו העצמית, וכך עלול הדבר להגביר הסיכון להשתרשות דפוסי חשיבה והתנהגות שליליים, קצינת המבחן המליצה להשית על הנאשם עונש מאסר בעבודות שירות כעונש

חינוכי, צו מבחן למשך שנה אשר במסגרתו ישולב נאשם 2 בהליך טיפולי אשר יותאם לצרכיו ועל הטלת מאסר מותנה.

תסקיר שירות מבחן בעניינו של נאשם 3

10. מתסקיר שירות המבחן בעניינו של נאשם 3 עולה כי הנאשם בן 19, רווק, הפסיק לימודיו לאחר תשע שנות לימוד על רקע חוסר מוטיבציה בלימודים ומתגורר יחד עם משפחתו בכפר עקב. עוד מסר נאשם 3 כי לאחר נשירתו מבית הספר החל לעבוד יחד עם אביו בעבודות חשמל במשך שלוש שנים עד אשר התקשה להסתדר עמו כי נהג כלפיו באלימות מילולית. עד חודש 12/2015 עבד עם קבלן אך עזב את עבודתו עקב סכסוכו עם אחד העובדים על רקע הגעתו לעבודה באיחור. הנאשם תיאר כי גדל בסביבה בעייתית ללא חוקים, כאשר כל אחד התנהל לפי רצונו. הוא שלל שימוש באלכוהול או חשיש.

11. קצינת המבחן מסרה כי משפחתו של הנאשם מונה זוג הורים ושישה ילדים בגילאי 3-23, כאשר הנאשם הוא השלישי בסדר הלידה. אביו של הנאשם עובד בעבודות חשמל ואמו עקרת בית. הנאשם תיאר לפני קצינת המבחן יחסים מורכבים עם אביו אשר עסוק בבעיותיו ועסוק בהשרדות. עוד תיאר את אמו כאישה חמה אשר מנסה לספק את צרכי ילדיה.

12. אשר לביצוע העבירות, הנאשם הודה במיוחס לו ותיאר כי אותה עת היה יחד עם שאר הנאשמים והם החלו להתחרות ביניהם מי יכול לפתוח ולהפעיל את הרכב. נאשם 3 שלל כל כוונה לגנוב את הרכב או כל צורך כספי וכיום הוא מבין את חומרת המעשה והשלכותיו על חייו. עוד מסר כי מעשים אלו אינם מאפיינים אותו.

13. אשר להערכת הסיכון לעבריינות והסיכוי לשיקום, מסרה קצינת המבחן כי הנאשם הוא צעיר אשר נמצא בהליך גיבוש זהותו העצמית. עוד התרשמה קצינת המבחן כי מדובר בבחור עם דפוסי אישיות לא מפותחים ודלים, אשר נוטה לפעול באופן פזיז ולא שקול ואינו ער באופן מלא להתנהלותו והתנהגותו. עוד התרשמה קצינת המבחן כי הנאשם נעדר תמיכה אבהית אשר תהווה לו דמות סמכותית מכוונת ותומכת. עוד התרשמה קצינת המבחן כי הנאשם עסוק בנושאי השרדות, הבאים לידי ביטוי בעיסוקו בהשלכות העבירה הנוכחית. ביחס לביצוע העבירות קצינת המבחן התרשמה כי נאשם 3 אינו מבין לעומק את חומרת המעשה, עסוק במחיר פגיעתו מעצם מעורבותו בתיק הנוכחי והשלכותיו על חייו. כל אלה מהווים גורמי סיכון להישנות עבירות בעתיד. לצד זאת ציינה קצינת המבחן כי הנאשם הוא צעיר, גילה יציבות תעסוקתית במידה מסוימת, הודה במיוחס לו וביטא רצון ראשוני להשתלב בהליך טיפולי. עוד ציינה כי ההליך הפלילי מהווה עבור נאשם 3 אפקט הרתעתי. כל אלה מהווים להערכתה גורמי סיכוי למניעת הישנות עבריינות בעתיד.

14. בהתחשב בכל אלה ובהערכתה כי המלצה על הטלת מאסר בפועל תחשוף את הנאשם לאוכלוסייה עבריינית העלולה לחזק כוחות שליליים בהליך גיבוש זהותו העצמית, וכך עלול הדבר להגביר הסיכון להשתרשות דפוסי חשיבה והתנהגות שליליים. קצינת המבחן המליצה להשית על הנאשם עונש מאסר בעבודות שירות כעונש חינוכי, צו מבחן למשך שנה אשר במסגרתו ישולב נאשם 3 בהליך טיפולי אשר יותאם לצרכיו וכן מאסר מותנה.

טענות הצדדים

15. ב"כ המאשימה עמד על חומרת המעשים המיוחסים לנאשמים וטען כי עבירת גניבת רכב היא מכת מדינה ויש להירתם למלחמה בה. עוד ציין כי בעבירת גניבת רכב טמון סיכון רב, בין אם במפגש עם בעלי הרכב ובין אם מתפתח מרדף אלים. אשר לנסיבות ביצוע העבירה הדגיש ב"כ המאשימה כי אין מדובר בניסיון לגניבת רכב באקראי, אלא תוך תכנון מוקדם והצטיידות בכלי פריצה וכן חבירה למספר אנשים, כאשר לאחד מהם עבר פלילי. הנאשמים לא רק תצפתו על נאשם 1, אלא נטלו חלק פעיל בפריצה בהתאם לסעיף 3 לכתב האישום. זאת ועוד, הנאשמים עזבו את מקום האירוע מאחר שלא הצליחו להשלים את גניבת הרכב ולא בשל חרטה. כמו כן, נאשם 3 השליך את כלי הפריצה וניסה לשבש את פעילות המשטרה. נוכח אלה סבר ב"כ המאשימה כי מתחם העונש ההולם את מעשיהם נע בין 10 ל-30 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה משמעותי וקנס.

16. אשר לעונש המתאים, ב"כ המאשימה הדגיש את הצורך בענישה מרתיעה כדי להילחם בתופעת גניבת הרכב ולכן ביקש מבית המשפט לדחות את המלצת שירות המבחן לעבודות שירות וביקש להשית על נאשם 2 ונאשם 3 12 חודשי מאסר, כאשר על נאשם 3 יושת עונש חמור יותר, בשל זריקת כלי הפריצה. כמו כן לדידו מטעמים של אחידות בענישה יש להשית על נאשם 3 עונש דומה לעונש שהושת על נאשם 1. עוד ביקש ב"כ המאשימה להשית על הנאשמים בנוסף מאסר מותנה וקנס. ב"כ המאשימה הגיש פסיקה לתמיכה בטענותיו, שם בית המשפט הדגיש את חומרת העבירה והצורך להחמיר בענישה בעבירות אלה.

17. ב"כ נאשם 2 ביקש לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהתחשב בכך שנאשם 2 נעדר עבר פלילי, הוא חסך זמן שיפוטי יקר והודה בעבירות בהזדמנות הראשונה. עוד הדגיש את נסיבות חייו הקשות העולות מתסקיר שירות המבחן ואת העובדה כי נאשם 2 היה במעצר בית מלא במשך כחמישה חודשים. ב"כ הנאשם הפנה את בית המשפט לגזרי דין בהם הסתפק בית המשפט בעבירות דומות בענישה מותנת.

18. ב"כ נאשם 3 מסר בדבריו כי העונש שהושת על נאשם 1 הוא פרי הסדר סגור ובית המשפט יקבע מתחמים נפרדים לנאשם 2 ונאשם 3. ב"כ נאשם 3 סבר כי מתחם הענישה אשר הוצג על ידי ב"כ המאשימה הוא מתחם אשר נקבע לגניבת רכב שהושלמה ועל כן מתחם העונש ההולם אירוע מושא כתב אישום זה הוא בין עונש מאסר מותנה לבין מספר חודשי מאסר אשר יכול וירוצו בעבודות שירות. לדידו, יש לאמץ את המלצת שירות המבחן. עוד ציין כי יש לשים דגש לכך כי מדובר בנאשם צעיר אשר זוהי הסתבכותו הראשונה עם החוק, לקח אחריות עוד בתחנת המשטרה וחסך זמן שיפוטי יקר.

19. הנאשם 2 דברו האחרון התחרט על מעשיו ומסר כי טעה ולמד מכך. כן מסר שרוצה לעבוד. הנאשם 3 לא אמר דבר.

מתחם העונש ההולם

20. בבואי לשקול את מתחם העונש ההולם אתחשב בערך החברתי המוגן אשר המחוקק ראה צורך רב לבצר את מעמדו וקבע לצד העבירות הקשורות ברכב, פרק מיוחד בחוק העונשין בו נקבעו עונשי מקסימום חמורים לצד עבירות אלה. הערך המוגן בבסיס עבירות אלה הוא שמירה על רכוש הזולת, ומעבר לכך כניסה לרכבו של אחר ונטילת חפצים ממנו, אף פוגעת בתחושת הביטחון האישי של האזרח.

21. אשר לנסיבות ביצוע העבירה אתחשב בכך שמדובר בעבירה לה קדם תכנון מוקדם, שכן הנאשמים הגיעו אל המקום יחדיו כשהם מצוידים בכלי פריצה שהם סיגלו לביצוע העבירה. בנוסף הם גרמו לנזק לרכב בכך שעיקמו את מסגרת הברזל בדלת הנהג. כמו כן אתחשב בנזק הרב שעלול היה להיגרם לו היו מצליחים להניע את הרכב. עוד אציין כי מלבד הנזק לרכוש עצמו, יש נזק לחברה כולה בשל הוצאות הביטוח הגבוהות שמגולגלות על כל בעלי הרכבים. כמו כן, בעבירות מסוג זה נגרמת עוגמת נפש רבה לנפגע העבירה בשל פגיעה חמורה בתחושת הביטחון האישי. מנגד אתחשב בכך שעבירת גניבת הרכב לא הושלמה.

22. עוד התחשבתי בשיקולי שוויון בענישה, בחלקם הנמוך של נאשמים 2 ו-3 בביצוע העבירה ביחס לנאשם 1. שכן נאשם 1 הוא זה אשר נכנס בפועל לרכב, וניסה להניעו. כמו כן אציין כי נאשם 3 הגדיל לעשות ובשעה שנתפס על ידי השוטרים השליך את כלי הפריצה שהיו בכיסו מתחת לרכב שחנה במקום.

23. אשר על כן, אני קובעת כי מתחם העונש ההולם נע בין 9 ל- 24 חודשי מאסר. (ר' בת.פ. 10959-03-12, ת.פ. 1242-06-12, ת.פ. 6317-02-12, ת.פ. 18914-09-11, בת.פ. 6312-02-12, ת.פ. 31771-04-13, ת.פ. 27142-12-12, ת.פ. 21481-12-14, ת.פ. 11055-10-12, עפ"ג 5832-07-13, עפ"ג 11136-02-13, עפ"פ 7078-03-13, ת"פ 21714-09-13, עפ"ג 3614-01-13, עפ"ג 18428-04-14 ועפ"ג 57089-03-14, עפ"פ 7163/13).

סוגיית הסטייה מן מהמתחם

24. למרות המלצת שירות המבחן להטלת עונש של מאסר אשר ירוצה בעבודות שירות, צו מבחן ומאסר על תנאי, נוכח חומרת עבירת גניבת הרכב והצורך לתת דגש להרתעת הרבים, וכן בהתחשב באמור בתסקיר לפיו קצינת המבחן מסרה כי לנאשמים נכונות ראשוניות בלבד להשתלב בהליך טיפולי, וכי נאשם 2 ביצע את העבירה על רקע כלכלי ונאשם 3 ביצע את העבירה מתוך קלות ראש מבלי שהוא מודע לחומרת מעשיו, לא מצאתי לאמץ את המלצת שירות המבחן ולחרוג ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום, אלא התחשבתי בהמלצת שירות המבחן בקביעת העונש המתאים.

25. עוד יצוין בהקשר זה, כפי שנפסק ברע"פ 2258/13 אליהו מאירוב נ' מדינת ישראל (ניתן 30.4.13 שם בפסקה 13), "כי על אף חשיבות המלצותיו של שירות המבחן, גזירת הדין נעשית בידי הערכאה השיפוטית ומכאן שעמדת שירות המבחן, אינה אלא אחד השיקולים העומדים בפני בית המשפט בבואו לגזור את דינו של הנאשם - לעיתים יאמץ בית המשפט את המלצת שירות המבחן במלואה, לעיתים יאמץ אותה בחלקה ולעיתים ידחה אותה מכל וכל. כל עניין ונסיבותיו הוא, וכל מקרה ייבחן לגופו, תוך מתן משקל ראוי להמלצת שירות המבחן".

26. בית המשפט המחוזי בתל אביב הדגיש בקשר לעבירות של סחר בסמים, כי הליך שיקומי אין פרושו התעלמות מעקרונות ההלימה ורוח הדברים יפה אף לענייננו:

"אכן, גם בעידן תיקון 113 לא נעלם מקומו של השיקום והוא תופס מקום נכבד מאד

עמוד 5

כאמור בסעיף 40ד לחוק העונשין. אולם תרגומו של עקרון השיקום לכלל ענישה צריך להיעשות במידתיות תוך התאמת הענישה לנסיבות הקונקרטיות. בענייננו, השיקום אינו יכול לשאת על גבו את משקל ההתעלמות מכל הערכים האחרים אותם אמורה הענישה לבטא. "חובתנו לציבור" (כפי שהגדיר זאת בית-משפט קמא) מתבטאת בכך, שהענישה תבטא ותכמת את עקרון השיקום ואת עקרון ההלימה זה לצד זה ולא תתעלם מעקרון ההלימה כליל".

(עפ"ג 28219-11-13 מדינת ישראל נ' הבר ניתן ביום 2.1.14)

העונש המתאים

27. בבואי לגזור את דינם של הנאשמים אשקול לקולה את גילם הצעיר של הנאשמים, את העובדה שהנאשמים הודו, הביעו חרטה וחסכו מזמנם של בית המשפט והעדים, את נסיבות חייהם הלא פשוטות של הנאשמים כפי שעולה מהתסקירים, וכן אתחשב בכך שמדובר במעידתם הראשונה והיחידה בפלילים. כמו כן אתחשב בתקופה הארוכה בה שהו הנאשמים במעצר בית.

28. עוד אשקול את הצורך להגן על הציבור וכן הצורך בהרתעת הנאשם ובהרתעת עבריינים נוספים מלבצע עבירות הפוגעות ברכוש הזולת בכלל וגניבת רכב בפרט. באשר למהות העבירה, אין לי אלא להפנות לדברים שנאמרו בבית המשפט העליון:

"העבירות מן הסוג הזה הינן בבחינת 'רעה חולה' שפגיעתן היומיומית ביחידים ובציבור היא בלתי נסבלת. על פי הנתונים הידועים לכל, התופעה של גניבת כלי רכב מתעצמת והגיעה להיקפים מדאיגים. אין זאת אלא שהקלות הרבה שבה ניתן לבצע עבירות מן הסוג הזה והקושי לאתר את המעורבים ולהביאם לדין - מעודד עבריינים לשלוח ידם בעבריינות הזאת למען תאוות בצע." (ראה ע"פ 5128/97; 344/98 עלא מנסור נ' מדינת ישראל (לא פורסם);

29. על דברים אלה שב וחזר בית המשפט העליון ברע"פ 6163/07 חדורה מוחמד ואח' נגד מדינת ישראל (ניתן ביום 22/05/08). שם נקבע, כי גניבות הרכב עודן בבחינת 'מכת מדינה' המחייבות ענישה מרתיעה, (ראה שם פסקה 13) וכן הוסיף שם המשנה לנשיאה כב' השופט א' ריבלין:

"עבירות הרכוש מן הסוג הזה הן עבירות חמורות שפגיעתן רעה; יש בהן כדי לפגוע באזרחים תמימי דרך ולשבש את אורח חייהם ואת איכות החיים. העונש היאה להן הוא, ככלל, עונש חמור."

30. אשר על כן לאחר ששקלתי את הנסיבות לחומרה ולקולא ובשים לב להמלצת שירות המבחן החלטתי להטיל על הנאשמים עונש במדרג הנמוך של המתחם, וכן מצאתי להטיל על הנאשמים עונש זה למרות שלנאשם 3 מיוחס מעשה נוסף של השלכת כלי הפריצה וזאת בשל גילו הצעיר בעת ביצוע

העבירה, כדלהלן:

- א. 9 חודשי מאסר, בניכוי ימי מעצרם.
- ב. 8 חודשי מאסר, הנאשמים לא ירצו עונש זה, אלא אם יעברו במשך שנתיים מיום שחרורם על עבירה מסוג פשע, לפי פרק יא' סימן ה' 1 לחוק העונשין.
- ג. 3 חודשי מאסר. הנאשמים לא ירצו עונש זה אלא אם יעברו בתוך שנתיים מיום שחרורם על כל עבירת רכוש למעט עבירה של החזקת נכס החשוד כגנוב.

ניתן צו להשמדת המוצג.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ד' תמוז תשע"ו, 10 יולי 2016, במעמד ב"כ הצדדים והנאשם.